

VERSLAG WORKSHOP “KETENPROJECT LUIERS”

26 november 2014

1. DOEL VAN DE WORKSHOP

Aan de hand van enkele presentaties gaan Eric de Baedts, Marc Pruijn en Geert Cuperus in op de achtergrond van het “ketenproject luiers” en op de doelstelling van de workshop.

2. WAAROM ZIJN DE DEELNEMERS AANWEZIG?

Om los te komen is de deelnemers gevraagd naar de reden van hun aanwezigheid en waarom zij het sluiten van de keten belangrijk vinden.

Waarom is men aanwezig?

- Bijdrage leveren aan sluiting keten
- Oplossingen zoeken
- Ideeën aandragen
- Op de hoogte blijven van ontwikkelingen
- Belemmeringen identificeren
- Belangen zien
- Leren/kennen van anderen
- Samenwerking starten
- Kennis uitwisselen
- Ideeën opdoen voor business case
- Ketenaanpak testen
- Hoe zit de keten in elkaar?

Sluiten van de keten is belangrijk vanwege

- Het minimaliseren van afval
- Het terughalen van de waarde
- Omdat het milieuvriendelijk is
- Het imago
- De Verantwoordelijkheid
- Het feit dat het samen moet

3. BELEMMERINGEN VOOR KETENSLUITING

In groepjes van een man of vijf is vervolgens gediscussieerd over de belemmeringen voor het sluiten van de keten voor luiers. Alle kreten op flipovers zijn als volgt samen te vatten:

- ⇒ Kosten
  - Zijn te hoog
  - Kosten voor AVI zijn te laag
  - Er is een ketendeficit
  - Geen business case
  - Hoge additionele logistieke kosten
  - Luiers dragen bij aan SDE+ bij AVI
- ⇒ Verwerking
  - Onvoldoende recyclingcapaciteit
  - Samenstelling luiers is te complex
- ⇒ Inzameling
  - Onduidelijk of het bij GFT mag
  - Geur is probleem
- ⇒ Afzet
  - Toepassing recyclaten onduidelijk
  - Afzetproblemen in verband met SAP en medicijnen
  - Consumentenveiligheid en productveiligheid niet te garanderen
- ⇒ Draagvlak
  - Consument heeft er geen zin in
  - Consument weet het niet
- ⇒ Kennis
  - Schakels weten niet van elkaar wat ze doen
  - Basic data, bijvoorbeeld over hoeveelheden moeten op een rij gezet
  - Kennishiaat inzameling, welke verwerkingsmogelijkheid, milieuwinst
- ⇒ Algemeen
  - Belemmerende EU regelgeving
  - Te veel beleidsvrijheid voor gemeenten
  - Hygiëne, arbo

Wanneer elk groepje zijn top 3 aan belemmeringen mag noemen, ontstaat het volgende lijstje.

De belangrijkste belemmeringen

- Inzameling
- Hygiëne
- Data
- Kosten versus baten
- Ketendeficit
- Toepassing voor recycelaat onduidelijk (geen waarde)
- Vooroordelen over afzet
- Complexe samenstelling luiers
- Motivatie consument
- Risicoanalyse medicijnen en pathogenen
- Onvoldoende recycling capaciteit
- Eenduidige LCA's ontbreken

4. KANSEN VOOR KETENSLUITING

In dezelfde groepjes is vervolgens gekeken naar de kansen die er zijn om de keten van luiers te sluiten. De bijdragen op flipovers is als volgt samengevat.

- ⇒ Ontwerp luiers
  - Composteerbare luiers
  - Gebruiksvriendelijke wasbare luiers
  - Demonteerbare luier
  - Oplosbare luier
- ⇒ Inzameling
  - Aparte inzameling
  - Vacuuminzameling
  - Nascheiding
- ⇒ Aanbod voor verwerkers
  - Creëer volume en stabiel aanbod
  - Verbrandingsbelasting
  - Er is draagvlak bij consumenten
- ⇒ Afzet van gerecycleerde materialen
  - specificieer recycelaat voor nieuwe luiers
  - haal belemmeringen voor afzet weg
  - maken van nieuwe grondstoffen: cellulose, SAP, rubber, folie, nutrienten
- ⇒ Business case
  - Subsidie verwerking
  - Consument belasten (burger niet)
  - Kosten alloceren: ecotax luiers

Daarnaast zijn suggesties gedaan als “analyseer het falen van Knowaste” en is voorgesteld LCA's uit te voeren. Als de groepjes hun top 3 kansen op een flipover schrijven ontstaat het volgende lijstje.

De belangrijkste kansen

- Gebruiksvriendelijke (en recyclebare) wasbare luiers
- Politieke aandacht
- Terugwinnen van SAP en cellulose
- Inzameling
- Business
- Recycling vezels en kunststoffen
- Ecodesign (nieuw productontwerp)
- Inzamelgemak
- Slimme inzameling
- Stabiele markt (volume en aanbod)

5. HET VERVOLG

Vervolgens is met de deelnemers nagegaan welke concrete vervolgstappen gezet moeten worden om te komen tot het sluiten van ketens. De volgende ideeën zijn daarbij geopperd.

Hoe verder?

- (Afval)leveranciers en verwerkers moeten afspraken kunnen gaan maken over volume en prijs. Er moet wel een minimum standaard voor verwerking komen, bijvoorbeeld x% recycling
- Maak een rendabele business case
- Wie moet wat, wanneer doen? LCA verwerkingsroutes (CEDelft); kosten/baten, Facts & figures. Goede begeleidingscommissie. Expert review ISO
- Rationaliseren van het proces (ketensluiting). Data verzamelen, broodjes aap de wereld uit, geen luchtfietserij
- Praktisch uitvoeren en informeren
- Data (verzamelen/delen). Door: samen
- State of the art – kennis. Plan van aanpak: doel, activiteiten, budget. Projectplan 2015
- Uitzoeken waar we het exact over hebben. Data. Wie: fabrikanten en deskundigen.
- Basisdata samenstelling luiers: hoeveelheid, risico-analyse m.b.t pathogeen/SAP's/medicijnen. Door: kennisinstellingen
- Ketens in kaart brengen. Wie kan wat en wat zijn problemen

Uit de discussie die werd gevoerd blijkt dat in ieder geval de volgende stappen zinvol zijn:

1. Het inventariseren van gegevens, data, informatie. Aan de hand hiervan kunnen we de situatie beter in beeld brengen en beter een plan van aanpak opstellen.
2. Nader in beeld brengen van de keten – wie doet wat en welke kennis zit waar
3. Kijk naar rendabele business cases en breng afval-leveranciers en verwerkers samen

De initiatiefnemers NVRD, RWS Leefomgeving en het Ministerie van I&M zullen aan de hand van de uitkomsten van de workshop een vervolgaanpak opstellen. Deze wordt gedeeld met de deelnemers. Nadrukkelijk wordt gesteld dat het verdere verloop een gezamenlijk proces zal zijn. Bij de uitwerking van de verdere aanpak zullen de deelnemers nadrukkelijk betrokken worden.